Avalik konsultatsioon määruse (EL) nr 1215 /2012 võimaliku läbivaatamise kohta

Tärniga (*) märgitud väljad on kohustuslikud.

Sissejuhatus

Euroopa Komisjon kogub tagasisidet määruse (EL) nr 1215/2012 (kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (uuesti sõnastatud)) (edaspidi „Brüsseli Ia määrus“ või „määrus“) võimaliku läbivaatamise kohta, millest on teada antud määruse kohaldamise aruandes. Käesoleva avaliku konsultatsiooniga kutsutakse sidusrühmi üles jagama oma kogemusi määruse kohaldamisel ning andma teavet selle kohta, kuidas seda saaks parandada õigusselguse, menetluse tõhususe ja digiarengu seisukohast ning viia rohkem kooskõlla rahvusvaheliste õigusnormidega.

Teie andmed

* Minu vastus on järgmises keeles:

- bulgaaria
- eesti
- hispaania
- hollandi
- horvaadi
- iiri
- inglise
- itaalia
- kreeka
- läti
- leedu
- malta
- poola
- portugali
- prantsuse
- rootsi

- rumeenia
- saksa
- slovaki
- sloveeni
- soome
- taani
- tšehhi
- ungari

* Vastan kui
- akadeemiline asutus / teadusasutus
- ettevõtjate ühendus
- ettevõtja/äriühing
- tarbijaorganisatsioon
- ELi kodanik
- keskkonnaorganisatsioon
- ELi mittekuuluva riigi kodanik
- vabaühendus
- avaliku sektori asutus
- ametiühing
- muu

* Eesnimi

* Perekonnanimi

* E-posti aadress (ei avalikustata)

* Tegevuse ulatus:
- rahvusvaheline

- kohalik
- üleriigiline
- piirkondlik

* Valitsemistasand
  - kohalik asutus
  - kohalik amet

* Valitsemistasand
  - parlament
  - asutus
  - amet

* Organisatsiooni nimi

kuni 255 tähemärki

* Organisatsiooni suurus:
  - mikroorganisatsioon (1-9 töötajat)
  - väikeorganisatsioon (10-49 töötajat)
  - keskmine organisatsioon (50-249 töötajat)
  - suurorganisatsioon (250 või rohkem töötajat)

Organisatsioonile läbipaistvusregistris määratud tunnusnumber

Kas Teie organisatsioon on registreeritud läbipaistvusregistris? See on vabatahtlik andmebaas organisatsioonidele, kes soovivad mõjutada ELi otsustusprotsessi.

* Vanuserühm
  - < 15
  - 15 - 29
  - 30 - 65
  - > 65
  - Eelistan mitte vastata

* Päritoluriik

Märkige enda või oma organisatsiooni päritoluriik.

Loetelu ei kajasta Euroopa institutsioonide ametlikku seisukohta nimetatud üksuste õigusliku seisundi või poliitika suhtes. Sellesse on koondatud sageli lahknevad loetelud ja tavad.

- Afganistan
- Ahvenamaa
- Albaania
- Alžeeria
- Ameerika Samoa
- Ameerika Ühendriigid
- Andorra
- Angola
- Anguilla
- Antarktis
- Antigua ja Barbuda
- Araabia Ühendemiraadid
- Argentina
- Armeenia
- Aruba
- Aserbaidžaan
- Austraalia
- Austria
- Bahama
- Bahrein
- Ghana
- Gibraltar
- Grenada
- Gröönimaa
- Gruusia
- Guadeloupe
- Guam
- Guatemala
- Guernsey
- Guinea
- Guinea-Bissau
- Guyana
- Haiti
- Heard ja McDonald
- Hiina
- Hispaania
- Honduras
- Hongkong
- Horvaatia
- Ida-Timor
- Lõuna-Georgia ja Lõuna-Sandwichi saared
- Lõuna-Korea
- Lõuna-Sudaan
- Luksemburg
- Macau
- Madagaskar
- Madalmaad
- Malaisia
- Malawi
- Maldiivid
- Mali
- Malta
- Mani saar
- Maroko
- Marshalli Saared
- Martinique
- Mauritaania
- Mauritius
- Mayotte
- Mehhiko
- Saint Kitts ja Nevis
- Saint Lucia
- Saint-Martin
- Saint-Pierre ja Miquelon
- Saint Vincent
- Saksamaa
- Sambia
- Samoa
- San Marino
- São Tomé ja Príncipe
- Saudi Araabia
- Seišellid
- Senegal
- Serbia
- Sierra Leone
- Singapur
- Sint-Maarten
- Slovakkia
- Sloveenia
- Somaalia

- Bangladesh
- Barbados
- Belau
- Belgia
- Belize
- Benin
- Bermuda
- Bhutan
- Boliivia
- Bonaire, Sint Eustatius ja Saba
- Bosnia ja Hertsegoviina
- Botswana
- Bouvet' saar
- Brasiilia
- Briti India ookeani ala
- Briti Neitsisaared
- Brunei
- Bulgaaria
- Burkina Faso
- Burundi
- Clipperton
- Colombia
- Cooki saared
- Costa Rica
- Côte d’Ivoire
- Iirimaa
- Iisrael
- India
- Indoneesia
- Iraak
- Iraan
- Island
- Itaalia
- Jaapan
- Jamaica
- Jeemen
- Jersey
- Jordaania
- Jõulusaar
- Kaimanisaared
- Kambodža
- Kamerun
- Kanada
- Kasahstan
- Katar
- Keenia
- Kesk-Aafrika Vabariik
- Kiribati
- Komoorid
- Kongo
- Mikroneesia
- Moldova
- Monaco
- Mongoolia
- Montenegro
- Montserrat
- Mosambiik
- Myanmar/Birma
- Namiibia
- Nauru
- Nepal
- Nicaragua
- Nigeeria
- Niger
- Niue
- Norfolki saar
- Norra
- Omaan
- Paapua Uus-Guinea
- Pakistan
- Palestiina
- Panama
- Paraguay
- Peruu
- Pitcairn
- Soome
- Sri Lanka
- Sudaan
- Suriname
- Süüria
- Svalbard ja Jan Mayen
- Šveits
- Taani
- Tadžikistan
- Tai
- Taiwan
- Tansaania
- Togo
- Tokelau
- Tonga
- Trinidad ja Tobago
- Tšaad
- Tšehhi
- Tšiili
- Tuneesia
- Türgi
- Türkmenistan
- Turks ja Caicos
- Tuvalu
- Uganda

- Curaçao
- Djibouti
- Dominica
- Dominikaani Vabariik
- Ecuador
- Eesti
- Egiptus
- Ekvatoriaal-Guinea
- El Salvador
- Eritrea
- Eswatini
- Etioopia
- Fääri saared
- Falklandi saared
- Fidži
- Filipiinid
- Gabon
- Gambia
- Kongo Demokraatlik Vabariik
- Kookossaared
- Kõrgõzstan
- Kosovo
- Kreeka
- Küpros
- Kuuba
- Kuveit
- Lääne-Sahara
- Laos
- Läti
- Leedu
- Lesotho
- Libeeria
- Liechtenstein
- Liibanon
- Liibüa
- Lõuna-Aafrika
- Põhja-Korea
- Põhja-Makedoonia
- Põhja-Mariaanid
- Poola
- Portugal
- Prantsuse Antarktilised ja Lõunaalad
- Prantsuse Guajaana
- Prantsuse Polüneesia
- Prantsusmaa
- Puerto Rico
- Réunion
- Roheneemesaared
- Rootsi
- Rumeenia
- Rwanda
- Saalomoni Saared
- Saint-Barthélemy
- Saint Helena, Ascension ja Tristan da Cunha
- Ühendkuningriik
- Ühendriikide hajasaared
- Ukraina
- Ungari
- Uruguay
- USA Neitsisaared
- Usbekistan
- Uus-Kaledoonia
- Uus-Meremaa
- Valgevene
- Vanuatu
- Vatikani Linnriik
- Venemaa
- Venezuela
- Vietnam
- Wallis ja Futuna
- Zimbabwe

Komisjon avaldab kõik selle avaliku konsultatsiooni käigus saadud vastused. Saate valida, kas nõustute oma andmete avaldamisega või eelistate jääda vastuse avaldamisel anonüümseks. **Läbipaistvuse huvides avaldatakse alati vastaja liik (näiteks „ettevõtjate ühendus“, „tarbijaorganisatsioon“, „ELi kodanik**

"), päritoluriik, organisatsiooni nimi ja suurus ning sellele läbipaistvusregistris määratud tunnusnumber. Teie e-posti aadressi ei avaldata. Valige enda jaoks kõige sobivamad privaatsussätted. Vaikimisi kasutatavad privaatsussätted olenevad vastaja liigist.

* Vastuse avaldamise privaatsussätted

Komisjon avaldab selle avaliku konsultatsiooni raames laekunud vastused. Saate valida, kas andmed avalikustada või jääda anonüümseks.

- **Jään anonüümseks.**
  Avaldatakse see, kellena vastasite, Teie päritoluriik ja esitatud vastus muutmata kujul. Vastaja nime ei avaldata. Palun ärge esitage vastuses oma isikuandmeid.
- **Luban andmed avalikustada.**
  Avaldatakse Teie nimi ning see, kellena vastasite, Teie päritoluriik ja esitatud vastus.

* Vastuse avaldamise privaatsussätted

Komisjon avaldab selle avaliku konsultatsiooni raames laekunud vastused. Saate valida, kas andmed avalikustada või jääda anonüümseks.

- **Jään anonüümseks.**
  Avaldatakse ainult organisatsiooni andmed: vastaja liik, selle organisatsiooni nimi, mille nimel vastati, organisatsioonile läbipaistvusregistris määratud tunnusnumber, organisatsiooni suurus ja päritoluriik ning esitatud vastus muutmata kujul. Vastaja nime ei avaldata. Kui soovite jääda anonüümseks, siis ärge esitage vastuses oma isikuandmeid.
- **Luban andmed avalikustada.**
  Avaldatakse organisatsiooni ja vastaja andmed: vastaja liik, selle organisatsiooni nimi, mille nimel vastati, organisatsioonile läbipaistvusregistris määratud tunnusnumber, organisatsiooni suurus ja päritoluriik ning esitatud vastus. Avaldatakse ka Teie nimi.

☐ Olen nõus isikuandmete kaitse valdkonnas kohaldatavate sätetega.

1. osa. Üldine hinnang määrusele

1. Kui hästi olete kursis Brüsseli Ia määrusega?

- Väga hästi
- Mõnevõrra

- Olen sellest kuulnud, kuid ei tea üksikasju
- Üldse mitte

2. Kui oluline on Teie arvates Brüsseli Ia määrus Euroopa Liidu inimeste ja äriühingute jaoks?

- Väga oluline
- Oluline
- Mõnevõrra oluline
- Ebaoluline
- Ei oska öelda / arvamus puudub

3. Mil määral on Brüsseli Ia määrus Teie arvates aidanud üksikisikutel ja äriühingutel lahendada vaidlusi ELi riikides ning taganud seejuures õiglased ja ettenähtavad tulemused?

- Suurel määral
- Mõnevõrra
- Vähesel määral
- Üldse mitte
- Ei oska öelda / arvamus puudub

4. Mil määral vastab määrus praegustele vajadustele piiriüleste tsiviil- ja kaubandusasjade lahendamisel?

- Täiel määral
- Enamasti küll
- Osaliselt
- Üldse mitte
- Ei oska öelda / arvamus puudub

Kui vastasite „*Osaliselt*“ või „*Üldse mitte*“, palun täpsustage, millistele vajadustele määrus ei vasta:

5. Kas Brüsseli Ia määrus toimib Teie arvates hästi koos muude piiriüleseid vaidlusi mõjutavate ELi õigusnormide ja õigusaktidega, nt kollektiivhagisid reguleerivate ELi õigusaktidega (kollektiivhagi all mõistetakse hagi, millega kaitstakse rohkem kui ühe isiku huve, sh direktiivis (EL) 2020/1828 sätestatud esindushagi)?

- Jah, väga hästi
- Teataval määral
- Mitte eriti hästi
- Üldse mitte
- Ei oska öelda / arvamus puudub

Kui vastasite „*Mitte eriti hästi*“ või „*Üldse mitte*“, palun täpsustage, millistes aspektides ei toimi määrus hästi ja mida saaks seetõttu parandada:

2. osa. Kohtu pädevus kolmandate riikide kostjate suhtes

6. Kas määrust tuleks laiendada kostjatele, kelle alaline elukoht või asukoht ei ole ELi liikmesriigis?

- Jah
- Ei
- Ainult teatavatel tingimustel
- Ei oska öelda / arvamus puudub

Palun selgitage oma seisukohta, mh seoses riskide ja kasuga. Millised riskid kaasnevad Teie arvates määruse reguleerimisala laiendamisega sel viisil ja mis kasu sellest tõuseks (näiteks mis puudutab juurdepääsu õigusemõistmisele, õiguskindlust, nõrgema poole kaitset, ELi ettevõtjate konkurentsivõimet ning praeguse dubleeriva süsteemi (ELi kostjad ja kolmandate riikide kostjad) lihtsustamist)? Milliseid tingimusi (kui üldse) peate vajalikuks?

3. osa. Määratluste ja kohaldamisala selgitamine

7. Milliseid määruse järgmistest elementidest oleks kõige rohkem tarvis selgitada või lihtsustada? *(märkige kõik sobivad variandid)*

- ☐ Kohaldamisala (nt vahekohtumenetluse väljajätmine)
- ☐ Mõiste „kohus“
- ☐ Ajutisi meetmeid, sealhulgas kaitsemeetmeid käsitlevad normid
- ☐ Muu
- ☐ Ei oska öelda / arvamus puudub

Kui vastasite „*Muu*“, palun täpsustage, milliseid elemente tuleks selgitada või lihtsustada:

8. Milliseid selgitusi või lihtsustusi soovitaksite iga 7. küsimuse vastuses valitud elemendi kohta?

4. osa. Kohtualluvuse normide lihtsustamine ja ajakohastamine

9. Tuginedes oma kogemusele piiriüleste vaidlustega (näiteks vaidlus teise ELi riigi isikuga maksmata arve, veebis tehtud ostu, teenuslepingu või kahjustatud kauba üle), kui lihtne oli kehtivate normide alusel kindlaks teha, milline teise liikmesriigi kohus on pädev?

- ○ Väga lihtne
- ○ Võrdlemisi lihtne
- ○ Võrdlemisi keeruline
- ○ Väga keeruline
- ○ Ei oska öelda / arvamus puudub

Kui vastasite „*Võrdlemisi keeruline*“ või „*Väga keeruline*“, palun täpsustage, milliste raskutega Te kokku puutusite (näiteks ebakindlus selles osas, milline kohus on pädev, raskused asjakohaste kohtualluvuse kriteeriumide kohaldamisel või tõlgendamisel, kattuvad või konkureerivad kohtualluvuse eeskirjad).

10. Kas artikli 7 punktis 1 sätestatud kohtualluvuse norme, mis reguleerivad lepingust tulenevaid nõudeid ja mille kohaselt määratakse kohtualluvus lepingu täitmise koha järgi, saaks veel selgitada, lihtsustada või ajakohastada, et parandada õiguskindlust?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda / arvamus puudub

Kui vastasite jaatavalt, palun täpsustage, milliseid kehtivate sätete aspekte tuleks parandada ja milliseid parandusi peate asjakohaseks:

Kui vastasite eitavalt, palun täpsustage, mis põhjusel.

11. Kas artikli 7 punktis 2 sätestatud kehtivad kohtualluvuse normid on sobivad rahvusvahelise kohtualluvuse kindlaksmääramiseks üksnes rahalist kahju käsitlevates vaidlustes?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda / arvamus puudub

Kui vastasite jaatavalt, palun täpsustage, mis põhjusel.

Kui vastasite eitavalt, palun täpsustage, milliseid kehtivate sätete aspekte tuleks parandada või lihtsustada ja milliseid parandusi peate asjakohaseks:

12. Kas artikli 7 punktis 2 sätestatud kohtualluvuse norme, mis reguleerivad lepinguväliseid suhteid, saaks veel selgitada, lihtsustada või ajakohastada mõnes muus aspektis? Eelkõige mis puudutab pädeva kohtu kindlaksmääramist eraelu puutumatuse õiguste rikkumise korral, kas Teie arvates oleks kasulik parandada õiguskindlust ja lahendada probleeme, mis on seotud menetlusstrateegia kuritarvitamise ja meelepärase kohtualluvuse valimisega (*forum shopping*, hagi esitamisel sellise kohtu valimine, kus on tõenäolisem saada soodne tulemus)?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda / arvamus puudub

Kui vastasite jaatavalt, palun täpsustage, milliseid kehtivate sätete aspekte tuleks parandada ja milliseid parandusi peate asjakohaseks:

13. Kas Brüsseli Ia määruse kehtivad rahvusvahelise kohtualluvuse normid, mis reguleerivad tarbijalepinguid, kaitsevad tarbijaid piisavalt piiriüleste vaidluste korral?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda / arvamus puudub

Kui vastasite eitavalt, palun täpsustage, milliseid kehtivate sätete aspekte tuleks parandada ja milliseid parandusi peate asjakohaseks:

5. osa. Kohtuotsuste tunnustamine ja täitmine

14. Kas Teil on ette tulnud raskusi kohtuotsuse tunnustamisel või täitmisel teises ELi liikmesriigis (nt keeldumine, viivitused või mittetunnustamise põhjustega seotud küsimused) ning kas Teie arvates on ELi kehtivad kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise normid piisavad määruse eesmärkide saavutamiseks või tuleks neid veelgi lihtsustada? Valige kõige sobivam variant ja täiendage, kui tarvis.

- Raskusi ei ole ette tulnud ja kehtivad normid on piisavad
- Raskusi on ette tulnud, kuid kehtivad normid on üldiselt piisavad
- Raskusi on ette tulnud ja kehtivad normid ei ole piisavad
- Ei oska öelda / arvamus puudub

Kui Teil on ette tulnud raskusi ja/või peate norme ebapiisavaks, kirjeldage ettetulnud raskusi (nt keeldumine, viivitused, probleemid kohtuotsuse täitmisel) ja/või seda, milliseid kehtivate sätete aspekte tuleks parandada või lihtsustada ja kuidas:

15. Kui kasulikud on Teie arvates tunnistused kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise hõlbustamisel?

- Väga kasulikud
- Küllaltki kasulikud
- Ei ole kasulikud
- Ei oska öelda / arvamus puudub

Palun selgitage oma vastust ja esitage oma ettepanekud selle kohta, kuidas nende sertifikaatide kasutamist või kujundust saaks parandada või lihtsustada (kui Teil on ettepanekuid):

6. osa. Seos teiste ELi ja rahvusvaheliste õigusnormidega

16. Kas määruse ja rahvusvaheliste õigusaktide vahelist koordineerimist tuleks parandada näiteks nende põhimõtete kodifitseerimisega, mille Euroopa Liidu Kohus on sedastanud *TNT kohtuotsuses* (kohtuasi C-533/08, *TNT Express Nederland*, EU:C:2010:243), nimelt et rahvusvahelisi erikonventsioone võib kohaldada üksnes niivõrd, kuivõrd need järgivad määruse põhieesmärke, mille hulka kuuluvad ettenähtavus, õiguskindlus, korrakohase õigusemõistmise põhimõte, paralleelsete menetluste vältimine ja kohtuotsuste vaba liikumine?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda / arvamus puudub

Palun selgitage oma vastust ja esitage oma ettepanekud selle kohta, milliseid mehhanisme või kaitsemeetmeid võiks kasutada peale Euroopa Liidu Kohtu praeguse kohtupraktika kodifitseerimise (kui Teil on ettepanekuid):

17. Arvestades, et ELi liikmesriikide kohtute otsuseid saab Brüsseli Ia määruse alusel üldiselt täita kogu ELis ilma täiendavate formaalsusteta, kas on tarvis ka määruses (EÜ) nr 805/2004 sätestatud eraldi Euroopa täitekorraldust vaidlustamata nõuete kohta?

- Jah, sest Euroopa täitekorraldusel on praktilisi eeliseid ja see tugevdab võlausaldajate õigusi vaidlustamata nõuete korral.
- Jah, sest erinevad menetlused annavad pooltele kasulikke strateegilisi valikuid.
- Ei, sest kuna Brüsseli Ia määrusega kaotati välisriigi kohtuotsuste täidetavaks tunnistamise menetlus, muutus Euroopa täitekorraldus suuresti üleliigseks ning ELi piiriülese täitmise ühtne süsteem oleks selgem ja tõhusam.
- Ei, sest paralleelsed süsteemid tekitavad tarbetut keerukust ja need tuleks asendada ühtse mehhanismiga.
- Ei oska öelda / arvamus puudub

18. Kas määruse kehtivad normid on piisavad ja asjakohased, et reguleerida kollektiivhagisid, sh direktiivis (EL) 2020/1828 sätestatud esindushagisid?

- Jah
- Ei
- Ainult teatavatel juhtudel.
- Ei oska öelda / arvamus puudub

Palun selgitage oma vastust ja soovitage asjakohaseid muudatusi:

19. Kas tuleks võtta meetmeid, et viia määruse kehtivad normid kooskõlla viimase aja digiarenguga, eeskätt majanduse üha suurema digitaliseerumisega, näiteks piiriülestes vaidlustes, mis puudutavad veebimüüki, digiteenuseid või platvormipõhiseid ärimudeleid?

- Jah
- Ei
- Ainult teatavatel juhtudel.
- Ei oska öelda / arvamus puudub

Kui vastasite jaatavalt, palun täpsustage, milliseid meetmeid peate asjakohaseks:

20. Kas tuleks võtta meetmeid määruse kohaste menetluste ajakohastamiseks ja lihtsustamiseks, pidades silmas tsiviilõigussüsteemide digitaliseerumist (nt digisuhtlus Euroopa elektroonilise juurdepääsupunkti kaudu e-identimise või ettevõtluskukru abil, digitaalsete dokumentide esitamine, digisertifikaadid)?

- Jah
- Ei

- ◯ Ainult teatavatel juhtudel.
- ◯ Ei oska öelda / arvamus puudub

Kui vastasite jaatavalt, palun täpsustage, milliseid meetmeid peate asjakohaseks:

8. osa. Lõppmärkused

21. Kas Teil on täiendavaid märkusi, kaebusi või ettepanekuid seoses määruse võimaliku läbivaatamisega (näiteks küsimustes, mida on nimetatud määruse kohaldamise aruandes ja sellele lisatud komisjoni talituste töödokumendis)? Andke neist meile teada!